

‘Onder de Boschboom’

Schelmenbloed

Mooie huizen prikkelen onze fantasie. Want in mooie huizen wonen mooie mensen met fijne manieren. En zo kwam het dat ik me op een dag afvroeg waarom er in de buurt van het station toch zoveel van die fraaie huizen staan. En ze lijken allemaal in dezelfde tijd gebouwd. Waar kwam al dat geld opeens vandaan? Ik geloof dat ik er intussen iets van begrijp.

In 1896 werd er een nieuw station in gebruik genomen. En opeens lag tussen dat station en de oude stad een groot terrein braak. Verdorie, dachten enkele raadsleden, daar zou ik wel een stukje grond willen kopen. U moet zich overigens voorstellen dat de raad toen bestond uit een clubje nette heren. Het waren heren met geld, anders mochten ze niet eens raadslid worden. En zo kreeg een aantal van hen plotseling visioenen van lommerrijke boulevards en ontstond er een plan voor herenhuizen en villa's. Raadslid Bogaerts was de eerste die voor zichzelf een perceel kocht. Wat later meldde zich raadslid Meuwese, maar met veel grootsere plannen. Met een paar geldschieters zoals Van Lanschot en Van Rijckevorsel had hij Bouwmaatschappij De Stationsweg opgericht. De heren wilden een flink perceel, kennelijk als belegging; ze gingen bouwen en verhuren. Maar toen gebeurde er iets onverwachts.

Er meldde zich een architect uit Wijchen, een zekere Stornebrink. Hij had ook belangstelling voor een groot stuk grond en bood zelfs een iets hogere prijs. Meuwese en zijn makkers kwamen daarop meteen in actie – de komst van zo'n vreemde snuiter beviel hen helemaal niet. Ze zeiden: als de gemeente aan die Stornebrink verkoopt, dan trekken wij onze plannen in. Tot dan toe wisten raadsleden als Bogaerts en Meuwese precies welke prijs ze konden bieden en welke voorwaarden ze konden afdwingen. En nou fietste daar zo'n vlerk uit Wijchen tussendoor. 'Wij zijn allen hoogst geloofwaardige en betrouwbare ingezetenen', zo lieten de raadsleden in een verklaring weten. Met andere woorden: van die vent uit Wijchen moet je dat maar afwachten. En zo werd die Stornebrink voorlopig buiten de deur gehouden en ging een groot perceel tegen zeer coulante voorwaarden naar Bouwmaatschappij De Stationsweg. Het was een fijne tijd om rijk te zijn.

Zo ontstond dus dat mooie gebied tussen het station en de oude stad – in vijftien, twintig jaar tijd verrezen er statige herenhuizen en villa's. De raadsleden bedachten ook welluidende straatnamen zoals Koninginnenlaan, Oranje Nassaulaan, Koningsweg. Want wie bijvoorbeeld aan de Koningsweg ging wonen, werd zelf ook een beetje koning. Overal zag je koetsiers en tuinlieden en kamermeisjes en gouvernantes. Tegenwoordig zou dat denk ik niet zo makkelijk meer gaan, ik bedoel, dat geregeld en geritsel van een kleine groep bestuurders. Maar misschien heb je nog altijd een paar druppels schelmenbloed nodig om op grote voet te kunnen leven en steeds gladjes aan de kost te komen. En misschien is het waar wat de bijbel ons zo fijntjes influistert: wie zich haast om rijkdom te verwerven, zal niet onschuldig blijven.

André Beks

'Onder De Boschboom' is een rubriek van cultuurhistorische aard, die haar columnisten een podium biedt om op persoonlijke titel onderwerpen die met de Bossche cultuur te maken hebben uit te diepen. Reacties? Stuur uw email naar: onderdeboschboom@kringvrienden.nl